

รถยนต์คันแรก แหล่งรายได้เพิ่มของ กทม.

บทนำ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายค้ำประกันภาษีสรรพสามิตให้กับผู้ซื้อรถยนต์คันแรก รายละเอียดไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยห้ามทำการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ก่อนครบกำหนด 5 ปี สำหรับผู้ที่จองซื้อตั้งแต่ 14 กันยายน 2554 และรับมอบรถภายในปี 2556 ซึ่งเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นใช้สิทธิ์มีผู้ยื่นใช้สิทธิ์ 1.26 ล้านราย ประกอบกับการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครเริ่มมีการติดขัดมากขึ้น ทำให้มีการโงะงันกันว่าเป็นผลจากนโยบายรถยนต์คันแรกที่ทำให้มีรถยนต์ออกสู่ท้องถนนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ถนนสำหรับการสัญจรมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งผู้ซื้อรถยนต์คันแรกส่วนใหญ่เป็นมือใหม่ การขับยังไม่คล่องมากนัก ทำให้การจราจรยิ่งมีปัญหาเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนเงินที่ต้องคืนให้กับผู้ซื้อรถยนต์ตามนโยบายของรัฐบาลที่มีมูลค่าสูงถึง 9.1 หมื่นล้านบาท หากนำไปก่อสร้างระบบขนส่งมวลชนทางรางน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดมากกว่า จะเห็นได้ว่า นโยบายรถยนต์คันแรกมีการดำเนินในด้านลบอยู่หลายข้อ แต่อย่างไรก็ตาม มีอีกมุมมองหนึ่งที่ถูกละเลย ก็คือ เงินจากการเสียภาษีประจำปีของรถยนต์ที่ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั้งหมด ซึ่งนโยบายรถยนต์คันแรกทำให้เป็นแหล่งรายได้ใหม่ของ อปท. ที่มีการขยายตัวอย่างก้าวกระโดด

เงื่อนไขรถยนต์คันแรก

ตามนโยบายรัฐบาลได้กำหนดเงื่อนไขสำหรับรถยนต์คันแรกไว้ว่า

1. เป็นรถยนต์ใหม่คันแรกที่ซื้อตั้งแต่ 14 กันยายน 2554 จนถึง 31 ธันวาคม 2555
2. เป็นรถยนต์ราคาขายปลีกไม่เกิน 1,000,000 บาท
3. เป็นรถยนต์นั่งขนาดความจุระบอบอกสูบไม่เกิน 1,500 ลูกบาศก์เซนติเมตร / รถยนต์กระบะ (Pick up) / รถยนต์นั่งที่มีกระบะ (Double Cab)
4. เป็นรถยนต์ใหม่ที่ผลิตขึ้นในประเทศ ไม่รวมรถยนต์จัดประกอบ
5. จ่ายเงินตามสิทธิโดยถือจำนวนตามค่าภาษีสรรพสามิตตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท/คัน
6. ผู้ซื้อต้องมีอายุ 21 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป
7. ผู้ซื้อต้องครอบครองรถยนต์ไม่น้อยกว่า 5 ปี เว้นแต่กรณีเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่

กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

8. การจ่ายเงินคืนตามสิทธิจะจ่ายให้เมื่อครอบครองรถยนต์ 1 ปี ไปแล้ว (เริ่มจ่ายให้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป)

ผู้ยื่นขอใช้สิทธิ์

ตามรายงานของกรมสรรพสามิตเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นใช้สิทธิ์ ปรากฏว่า มีผู้ยื่นขอใช้สิทธิ์จำนวน 1,256,291 ราย คิดเป็นสัดส่วนของผู้ขอใช้สิทธิ์ในเขตกรุงเทพมหานครประมาณ 20 % ซึ่งเท่ากับ 2.45 แสนราย โดยมีเงินภาษีสรรพสามิตเฉพาะรถยนต์คันแรกที่ต้องจ่ายคืนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 2.02 หมื่นล้านบาท

อัตราภาษีและภาษีประจำปีที่คาดว่าจะได้รับ

ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ได้กำหนดบัญชีอัตราภาษียรถยนต์ ในกรณีรถยนต์ส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน ให้เก็บภาษีตามความจุระบอกลูบ ส่วนกรณีรถยนต์นึ่งเกิน 7 คน หรือรถบรรทุกส่วนบุคคล ให้จัดเก็บตามน้ำหนัก

จากเงื่อนไขและประกาศยี่หื้อ ร่นของรถยนต์คันแรกที่สามารถขอรับคั้นภาษีสรรพสามิต และตามประเภทของรถที่มายื่นขอใช้สิทธิ สามารถประมาณและจำแนกอัตราภาษีประจำปีทีรถยนต์แต่ละประเภทจะต้องจ่ายได้ดังนี้

รถยนต์นึ่ง ส่วนบุคคล ความจุระบอกลูบ 1,500 ซีซี	อัตราภาษีประจำปี	1,380 บาท
รถปิกอัพ 4 ประตู นึ่งส่วนบุคคล ความจุระบอกลูบ 2,500 ซีซี	อัตราภาษีประจำปี	4,630 บาท
รถปิกอัพ บรรทุกส่วนบุคคล น้ำหนักรด 1-1.25 ตัน	อัตราภาษีประจำปี คันละ	750 บาท

ซึ่งสามารถประมาณการรายได้จากภาษีรถประจำปีในกรณีรถคันแรก ได้ดังตาราง

จำนวนรถยนต์ที่มีผู้ยื่นขอสิทธิภาษีสรรพสามิตรถคันแรก

ประเภท	ทั้งประเทศ (คัน)	20% จดทะเบียนใน กทม. (คัน)	เงินภาษีจดทะเบียน ประจำปี (บาท)
รถยนต์นึ่ง	737,989	147,598	203,684,964
รถปิกอัพ	258,693	51,739	38,803,950
รถปิกอัพ 4 ประตู	257,408	51,482	238,359,808
อื่น ๆ	2,201	440	-
รวม	1,256,291	251,258	480,848,722

ที่มา : กรมสรรพสามิต กรมการขนส่งทางบก และคำนวณจากประมาณการ

จากการประมาณการข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาษีประจำปีทีคาดว่าจะจัดเก็บได้จากการจดทะเบียนรถคันแรกตามนโยบายรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร คิดเป็นเงินประมาณ 480.85 ล้านบาท ซึ่งหากรถทีขอใช้สิทธิคั้นภาษีรถคันแรกทั้งหมดมีการยื่นจดทะเบียนเสียภาษีประจำปี จะทำให้รายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อนของกรุงเทพมหานครขยายตัวอย่างก้าวกระโดดในปึงประมาณ 2555 ต่อเนื่องไปยั้งปึงประมาณ 2557 ตามระยะเวลาการส่งมอบรถทีต้องสิ้นสุดในปี 2556 โดยในปีทีผ่านมากรุงเทพมหานครมีรายได้ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อนเป็นจำนวนเงิน 10,997 ล้านบาท

สรุป

จากนโยบายรถคันแรกของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอายุ 21 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่ต้องการมีรถคันแรกสามารถใช้สิทธิยื่นขอรับคืนภาษีสรรพสามิตรายละไม่เกิน 100,000 บาท สำหรับรถยนต์ที่ผลิตขึ้นใหม่ในประเทศ ที่มีขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 1,500 ซีซี สำหรับรถยนต์นั่ง และรถปิกอัพที่มีราคาจำหน่ายไม่เกิน 1 ล้านบาท โดยมีผู้ยื่นขอใช้สิทธิรถยนต์คันแรก 1.26 ล้านราย เป็นจำนวนเงินภาษีสรรพสามิตที่ขอคืนกว่า 9.1 หมื่นล้านบาท โดยเป็นผู้ยื่นขอใช้สิทธิในเขตกรุงเทพมหานคร 20 % ซึ่งนโยบายรถคันแรกมีการกล่าวขานกันว่าเป็นต้นเหตุของการจราจรที่ติดขัด เนื่องจากการกระตุ้นให้ผู้ซื้อรถยนต์ใหม่เพิ่มขึ้นเร็วเป็นจำนวนกว่าล้านคัน ในขณะที่ถนนมีอยู่อย่างจำกัด และหากนำเงินที่ขอคืนภาษีไปสร้างระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนจะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่า

อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่งของนโยบายรถคันแรกจะเป็นผลดีกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดที่จะมีแหล่งรายได้ใหม่จากค่าภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ขยายตัวอย่างก้าวกระโดด โดยในส่วนของกรุงเทพมหานคร หากประมาณการรายได้ค่าภาษีประจำปีของรถยนต์แต่ละประเภท คือ กรณีรถยนต์นั่งขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 1,500 ซีซี และรถปิกอัพ 4 ประตู ขนาดกระบอกสูบ 2,500 ซีซี จะเสียภาษีตามความจุของกระบอกสูบ ที่อัตราเฉลี่ยประมาณ 1,380 และ 4,630 บาท ตามลำดับ ส่วนรถปิกอัพ บรรทุกเสียภาษีตามน้ำหนักบรรทุก ซึ่งโดยเฉลี่ยจะเสียภาษีประจำปีอยู่ที่ 750 หรือ 1,050 บาท จากผู้ยื่นขอใช้สิทธิรถคันแรกทั้งหมด ที่เป็นผู้ขอใช้สิทธิในเขตกรุงเทพมหานคร 20 % คิดเป็นรถยนต์นั่ง 147,598 คัน รถปิกอัพ 4 ประตู 51,482 คัน และรถปิกอัพ 51,739 คัน และอัตราภาษีประจำปีของรถแต่ละประเภทข้างต้น คาดว่า จะทำให้กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มขึ้นจากนโยบายรถยนต์คันแรกประมาณ 481 ล้านบาท

ดังนั้น แม้นโยบายรถคันแรกของรัฐบาลจะมีส่วนสร้างปัญหาจราจรในเขตเมือง แต่ก็ก่อให้เกิดรายได้ค่าภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อนของกรุงเทพมหานครขยายตัวอย่างก้าวกระโดด อีกทั้งยังเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่แรงงานภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางอ้อมต่อประชาชนโดยทั่วไป